

Didaké om livets vej

Didaké – eller 'De tolv apostles lære' – er et tidligt kristent skrift, der menes delvist at bygge på et ældre jødisk. Skriftet er forfattet i Ægypten eller Syrien/Palæstina mellem år 90 og 150. Det er skrevet som en vejledning for en menighed, der var ved at etablere sig, og giver således værdifulde oplysninger om den tidligste kirkes trosfare, gudstjeneste og menighedsliv.

Der gives to veje: den ene livets, den anden dødens; men der er stor forskel på de to veje!

10 Nu er livets vej denne: Først: Du skal elske Gud, som har skabt dig. For det andet: Du skal elske din næste som dig selv; og det, du ikke vil, man skal gøre mod dig, skal du ej heller gøre mod andre.¹

15 Og den lære, som er ment med disse ord, er denne: Velsign dem, som forbander jer; bed for jeres fjender; fast for dem, som forfølger jer. Hvad fortjeneste er der vel ved at elske dem, som elsker jer? Gør ikke hedningene det samme? Men I: Elsk dem, som hader jer — så har I slet ingen fjender!²

Afstå fra kødelig og legemlig attrå. Hvis én slår dig på den højre kind, da vend også den anden til — og du er fuldkommen! Om én beder dig gå en mil med sig, da gå to med ham. Om én tager din kappe [*himation*], giv ham også din kjortel [*kiton*]; og hvis én har taget dit gods, så kræve det ikke tilbage, thi det har du ikke myndighed til.³

20 Giv til den, som beder dig, uden at kræve noget til gengæld, thi Faderen vil, at alle skal have del i hans gavmildhed. Salig er den, som giver efter dette bud, thi han er ulastelig!

25 Ve den, som modtager — dog, om trang nøder ham til at tage imod, er han uden skyld; men om han ikke lider trang, skal han stå til regnskab for motivet og årsagen til, at han tog imod, han skal kastes i fængsel og forhøres angående sin adfærd, og han kommer ikke ud, før han har betalt indtil sidste kvadrans.⁴

Men der er ligeledes sagt om denne sag: Lad din almisse fugtes af sveden i dine hænder, indtil du ved, hvem du giver til.⁵

Andet bud i læren:

30 Du må ikke dræbe. Du må ikke begå ægteskabsbrud. Du må ikke fordærve drenge; Du må ikke bedrive hor, ej heller tyveri, ej heller trolddom eller giftmord. Du må ikke begå barnemord, hverken ved fosterfordrivelse eller efter fødslen. Du må ikke begære din næstes gods.⁶

Du må ikke sværge falsk eller aflægge falsk vidnesbyrd; Du må ikke føre ilde omtale, og du må ikke gemme på vrede.⁷

35 Du må ikke have bagtanker, ej heller være tvetunget — thi tvetungethed er en dødsfælde.⁸

¹ I Matthæus- og Lukasevangeliets formulerer Kristus det positivt: "Alt hav I vil, at menneskene skal gøre mod jer, det samme skal gøre mod dem." (Matt. 7,12; Luk. 6,31)

² Jf. Matt. 5,44; Luk. 6,27-28, 32)

³ Jf. 1. Pet. 2,11; Matt. 5,39; Luk. 6,29; Matt. 5,48, 41, 40; Luk. 6,29.

⁴ Kvadrans: romersk bronzemønt af lav værdi. Jf. Matt. 5,26. Gælds fængslet bruges som sprogligt billede for, at man vil blive krævet til regnskab af Gud.

⁵ Ordsprog af ukendt oprindelse.

⁶ Jf. 2. Mos. 20; Matt. 19,18.

⁷ Jf. Matt. 5,33; 19,18

⁸ Jf. Ordsp. 14,27; 21,6

Din Tale må ikke være løgnagtig, ej heller tom, men fuld af vægt.

Du må hverken være gerrig eller grisk, hverken hyklerisk, ond eller hovmodig; Du må ikke smede rænker mod din næste.

5 Du må ikke hade nogen, men skal irettesætte og bede for disse, og du skal elske dem (alle) mere end dit eget liv. [...]

Vogt dig, så ingen får vendt dig fra denne lærers [Didakés] vej, thi en sådan lærer fører dig bort fra Gud.

10 Om du formår at bære hele Herrens åg, vil du blive fuldkommen — hvis ikke, da gør i hvert fald så meget, som står i din magt.

15 *Didaké* I-II, VI: P. Schindler: *Antiquitates Christianae*, III: *De Apostolske Fædre*, vol. I. Kbh. (1948) s. 43-45, 49 samt J. Rosenløv efter M.B. Riddle i: A. Roberts o.a. (red.): *Ante-Nicene Fathers*, vol. 7. Buffalo, NY (1886).